

ПРЕС КЛИПИНГ

14. децембар 2017.

НАСЛОВИ

До пензије пет година дуже? (стр. 2)

Нуде МСК за 38,5 милиона евра (стр. 3)

Синдикална препуцавања у „Фијату“ (стр. 4)

Радници Фијата у Крагујевцу на зимском одмору до 10. јануара (стр. 6)

РАДИМО ДВА ПОСЛА, НАЈВИШЕ ТРОШИМО НА ХРАНУ (стр. 7)

Изненадићете се када видите колико Срби имају годишњег одмора у односу на остале Европљане (стр. 8)

ПРОТЕСТНЕ ШЕТЊЕ РАДНИКА ПОШТЕ: Самостални синдикат најавио наставак свакодневних протеста од 21. Децембра (стр. 9)

ЈКП дужна да 2018. исплате солидарну помоћ од 41.800 запосленима (стр. 10)

Фијат и даље највећи извозник у Србији, Железара друга (стр. 11)

До пензије пет година дуже?

Аутор: Ј. Ж. СКЕНДЕРИЈА

Да ли ће продужење животног века утицати и на повећање старосног услова за одлазак у пензију. У Србији се сада дешавају промене које је Европа прошла још деведесетих година

ПРОДУЖЕЊЕ животног века носи са собом и више година на радном месту, и то је један од основних разлога којим се воде законописци како код нас тако и у Европи. И док је пре само неколико година, тачније 2010. у Србији очекивано трајање живота за даме било у просеку 75,5, а јачег пола 70 лета, данас се очекује да жене "догурају" до 78, а мушкарци до 73. То са собом носи и померање старосног услова за пензију у наредним годинама са садашњих 65 на 70 година.

Ово неписано правило важи и у земљама Европске уније. Очекивано трајање радног века данас је у просеку износи 35,4 године или готово две године више него пре само једну деценију. Људи у ЕУ који данас улазе у свет рада могу да очекују да ће бити активни готово две године дуже. Већ сада, у Шведској услов за одлазак у старосну пензију је 67 година, Италији 66, у већини земаља је 65 година.

Према последњим подацима статистичара, у нашој земљи просечна старост припадница лепшег пола се у односу на период пре једног века повећала за 15 лета, односно за 13 код мушкараца. Проблем је што се у Србији последњих година дешавају промене које су се још деведесетих година прошлог века десиле у другим европским земљама које су повећале старосну границу за пензионисање. Пошто пензиони системи нису одрживи, овакво усаглашавање је неминовност.

Катарина Станић из Центра за либерално демократске студије објашњава да наш пензиони систем већ прати ЕУ трендове:

- Имајући у виду да се старосна граница за жене помера ка 65, да за мушкарце износи 65 година још од 2005. године, а да је очекивано трајање живота у Србији краће него у ЕУ, очекиван број година у пензији у Србији није дужи него у ЕУ.

Изменама и допунама Закона о пензијско-инвалидском осигурању из 2014. године и Србија се приближила прописима у највећем броју европских земаља, укључујући и државе у окружењу. Старосне границе за оба пола у скоро свим земљама Европе су уједначене или су у процесу изједначавања. У 14 држава даме већ раде до 65 лета или ће на том нивоу бити по завршетку процеса подизања. У још 14 земаља старосна граница ће бити између 66 и 68 година живота.

ШВЕЂАНИ НА ПОСЛУ - 41,2 ГОДИНЕ ВРХ лествице према очекиваном трајању живота држе Шведска и Италија. Очекивани радни век Швеђана и пре десет година био је натпросечних 38,9 година, а у међувремену је повећан на чак 41,2 године. При врху је још неколико најбогатијих чланица ЕУ, од Холандије и Данске до Велике Британије и Немачке. Трајање радног века се изводи из демографских и

података везаних уз тржиште рада, а њиме се "мери" број година колико ће особе од доби 15 година у животу бити активне на тржишту рада, било као запослене или незапослене.

Надежда Сатарих из удружења "Амити", каже, за "Новости", да покушава да има разумевања за економисте, јер они превасходно размишљају о фонду из ког треба исплаћивати пензије.

- Ипак, дубоког сам уверења да није реално у нашим условима повећавати старосни услов за одлазак у пензију преко 65 година, нити за жене, нити за мушкарце. Ово из разлога што је очекивано трајање живота у Србији око 74,49 година и оно је краће од свих земаља и бивше Југославије, а и из Европске уније, изузев Румуније - објашњава она. - Просечан животни век у Србији је 74,56 година и он је такође најнижи, изузев у Црној Гори.

Будући пензионери неће бити у прилици да примају пензије 30, 40, па чак у неким случајевима и 50 година, како је сада, јер више нема давања инвалидских пензија без реалног основа и пензионисања "по декрету", какво је било пре распада Југославије.

- По мени је смислено да људима који желе да раде и после испуњења рока за пензију треба то и омогућити, али не треба на силу инсистирати и одлагати одлазак у пензију, чекајући неке године, а да су старији радници на тржишту рада, где немају ни примања, нити прилику да наставе да раде, јер послодавци готово избегавају пријем старијих од 50 година, а да и не говоримо о старијима од 60 година - наглашава Сатарих.

Она сматра да ће, уколико се то догоди, таква ситуација негативно утицати на квалитет живота будућих пензионера, посебно оних који раде тешке физичке послове, и то не по осам, већ често и 10-12 сати дневно, или пак жена, које увек, поред посла, морају да раде још једно радно време код куће.

КАЗНЕНИ ПОЕНИ

КАЗНЕНИ поени уз пензионисање такође су присутни у многобројним пензијским системима, као што су Италија, Немачка, Аустрија, Литванија, Естонија, Португалија, Словачка, Швајцарска, Чешка и Шпанија, а увеле су га и државе бивше СФРЈ - Словенија, Хрватска и Црна Гора.

Проценти умањења варирају од 0,34 до 0,4 одсто у неким државама на месечном нивоу, до чак 0,5 колико износе у Португалији и Словачкој. У неким пензионим системима се обрачунавају на годишњем нивоу, па су у Естонији и Литванији 4,8 одсто годишње.

Нуде МСК за 38,5 милиона евра

Аутор: С. БУЛАТОВИЋ

Министарство привреде Републике Србије расписало јавни позив за продају кикиндске фабрике. Рок за пријаву истиче 9. фебруара 2018. године. Синдикати траже да не буде отпуштања

КИКИНДСКИ Метанолско-сирћетни комбинат од уторка је на продају. Јавни позив за пријаву учешћа у прикупљању понуда са јавним надметањем у уторак је расписало Министарство привреде. Почетна цена је 38,5 милиона евра, што је процењена вредност ове фабрике. Заинтересовани понуду могу да доставе најкасније до 9. фебруара.

Током ове године надлежни су анкетирали има ли вољних да купе неку од фирми петрохемијског комплекса. За МСК стигле су три "најаве" о евентуалној спремности да се уђе у власништво.

Постављени су и услови за оне који би да уђу у трку за кикиндску фабрику. Потребно је да је компанија регистрована за обављање делатности производње осталих основних органских хемикалија, да је самостално или на консолидованом нивоу остварила пословни приход од најмање 150 милиона евра у последњој пословној години. Испуњеност квалификационих услова учесник може доказивати и преко члана друштва који поседује више од половине капитала.

- Знамо да је било заинтересованих, они који су доставили писма о заинтересованости - каже Душко Црвенковић, председник синдиката "Независност" у МСК. - Видећемо до краја јавног позива ко ће се пријавити. На последњем састанку са представницима Министарства привреде разговарали смо да треба инсистирати и обезбедити да будући власник у наредне две године задржи производњу и не отпушта раднике. Прошли смо већ кроз стечај и ми верујемо да смо дошли на оптималан број радника, око 535. Зато сматрамо да је важно да се обезбеде те две године у којима нико не би губио посао.

Већински власник МСК тренутно је "Србијагас" који располаже са 88 одсто капитала. Србија поседује 11,7 одсто, Фонд за развој 0,012 одсто, а Акционарски фонд 0,001 одсто ове фирме. Остали акционари држе 0,076 одсто акција.

УТВРЂУЈУ МОДЕЛ

За "Азотару" и "Петрохемију" још се утврђују модели приватизације, рекао је у уторак државни секретар у Министарству привреде Драган Стевановић.

- За "Азотару" и "Петрохемију" постоји посебна радна група која тренутно утврђује модел приватизације - рекао је Стевановић. - Када говоримо о ПКБ-у, ту се очекује нова процена. Такође се очекује доношење одлуке о најбољем моделу приватизације. Битно нам је да се донесу добре одлуке за ове велике компаније које генеришу и велику добит, али и велике проблеме.

ПОЛИТИКА ONLINE

Синдикална препуцавања у „Фијату“

Све више менаџера напушта фабрику због малих плата, тврди председник „Независности“ Зоран Станић, док Зоран Марковић из Самосталног синдиката најављује нову повишицу у јануару

Аутор: Бране Карталовић

Крагујевац – Има штрајка, нема штрајка... Тако су почетком ове недеље гласили новински извештаји о дешавањима у фабрици аутомобила. Наиме, синдикат „Независност“ прво је најавио да ће у понедељак организовати једносатни штрајк упозорења, а потом је медијима проследио информацију о одлуци своје управе да се протест отказује. Руководство компаније „Фијат-Крајслер аутомобили Србија“ (ФКАС)

није одговорило на допис овог синдиката, а без договора са пословодством свако одсуство радника са посла било би третирано као незаконито и, наравно, примили би мању плату.

Штрајк је планиран, кажу у „Независности”, зато што договорено после летошње тронедељне обуставе рада – није у потпуности испуњено. Овај „неразумљив потез” колега, челници већег Самосталног синдиката нису желели посебно да коментаришу, наводећи да се проблеми у фабрици постепено решавају.

– Ми још нисмо видели споразум који је у име радника, са Владом Србије и пословодством компаније, потписао Самостални синдикат. Плате су нешто повећане, али то је и даље недовољно за нормалан живот. Примања „Фијатових” радника у Италији су и до четири пута већа него овде у Крагујевцу. Због малих плата, све више менаџера напушта фабрику. И мој пословођа је то учинио.

Још нема плана за 2018. годину

Иако се у много чему не слажу, оба синдиката у „Фијату” сматрају да је крајње време да компанија обелодани план производње за наредну годину. То се још није десило, иако је 2018. на прагу. Ове године, баш као и 2016, у Крагујевцу је направљено око 85.000 аутомобила, што је око 35.000 мање него 2013. када је почео извоз „великог фиће”. Те године је остварен извоз у вредности од 1,53 милијарде евра, а прошле 990,7 милиона.

Мало је урађено и на реорганизацији производње, па су радници, који су остали у фабрици после гашења једне смене средином 2016, и даље затрпани послом – наводи челник „Независности” Зоран Станић, наглашавајући да синдикат који води у фабрици не одустаје од намере да организује штрајк чим се заврши зимски колективни одмор који ће трајати до Божића.

Радницима „Фијата” је ове јесени нето плата повећана око 900 динара, у бруто износу са 38.500 на 39.713 динара. У јануару 2018. требало би да буде потписан и анекс уговора који би запосленима у крагујевачкој фабрици аутомобила гарантовао бруто основицу од 42.250 динара. То је 7.750 динара мање него што су тражили током летошњег протеста. Подсећања ради, запослени у „Фијату” су захтевали да им бруто плата буде повећана на 50.000 динара, што руководство компаније није прихватило.

Кад је реч о исплати годишњих бонуса за остварену ефикасност, председник Самосталног синдиката у фабрици Зоран Марковић каже да ће се о томе тек преговарати.

– Размишљамо шта је боље, да ли да запослени добију једнократну новчану накнаду или да идемо на додатно повећање плата. Можда је то дугорочније решење. Кад је реч о примедбама које стижу из „Независности” у вези са радом комисије за техничка мерења, која је задужена за реорганизацију производње и растерећење радника, треба рећи да је само целина у којој ради колега Станић добила шест возача. Проблеми у фабрици се постепено решавају, зато не разумем потез „Независности” који је пословодство компаније, наводно, хтео да подсети шта је договорено са премијерком Аном Брнабић – каже Марковић.

Осим реорганизације посла и већих плата, радници су током обуставе рада у јуну и јулу ове године тражили и да им се исплаћује накнада за долазак на посао ноћу, после 22 сата, када у Крагујевцу нема градског превоза. Локална самоуправа је гарант овог дела споразума који се тиче малог броја радника од укупно 2.500 запослених у компанији ФКАС. Све њих заједно, ипак, највише мучи једно питање: да ли

ће „Фијат” остати у Крагујевцу и по истеку уговора из 2008. који је орочен на десет година, односно, хоће ли ускоро бити покренута производња новог модела који би требало да замени времешни „500-Л” чија је серијска производња почела још пре пет година.

Радници Фијата у Крагујевцу на зимском одмору до 10. јануара

Аутор текста: Бета

Производња у фабрици Фијат Крајслер аутомобили (ФЦА) у Крагујевцу прекинута је због одласка радника на зимски одмор, речено је агенцији Бета у фабричком синдикату.

Последњи радни дан за раднике у производњи у овој години био је 11. децембар, а пуна производња у две смене биће поново покренута 10. јануара 2018. године.

"Ове године смо раније отишли на зимски одмор, који је претходних година почињао 19. децембра. Према нашим сазнањима, разлог је усклађивање с планом производње и потребама тржишта", рекао је председник Самосталног синдиката у ФЦА Зоран Марковић.

Он је казао да је пред одлазак на зимски одмор 11. децембра, синдикат потписао с послодавцем нови Колективни уговор који ће важити три године.

"Преговарали смо с послодавцем месец и по дана о Колективном уговору, који је један од најбољих у приватним фирмама", рекао је Марковић.

Према његовим речима, од послодавца се очекује да представи план производње за 2018. годину.

"Традиционално, после повратка са зимског одмора, очекујемо обраћање директора компаније у вези с плановима производње у крагујевачкој фабрици за 2018. годину. Верујемо да ће јавности такве информације бити предочене и раније", рекао је Марковић.

РАДИМО ДВА ПОСЛА, НАЈВИШЕ ТРОШИМО НА ХРАНУ

Ево колико новца треба четворчланој породици у Србији ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ

Ауторка: Ивана Анђелковић

Просечна плата у Србији износи око 47.000 динара, али великом броју људи ова статистика не значи много, јер примања и цене варирају од града до града.

Од једне просечне плате, након трошка за најосновније намирнице, што је између 30.000 и 40.000 динара, породици не остане чак ни за рачуне, а камоли за нешто више од тога. Истраживање "Блица" показало је да грађани Србије највише троше на храну, а већина купује само неопходне намирнице: хлеб, млеко, месо, поврће, воће и слаткише.

Према статистичким подацима, на крајњем северу Србије просечна плата износи нешто више од 51.000 динара, у београдском региону је око 58.000, Војводини 45.000, у Шумадији и западној Србији око 39.000, а у јужној и источној око 41.000 динара

А ту су и аутомобил, дечји тренинзи, школски излети и екскурзије, летовање... Биоскоп и позориште по једном одласку за четворчлану породицу коштају од 1.200 до 2.000 динара, па многи то културно задовољство могу да приуште тек једном у два, три месеца. Да не говоримо о цигаретама, на које по једном просечном пушачу оде око 6.000 динара месечно. Породица Љубисављевић из Ниша каже за "Блиц" да њихова потрошачка корпа износи око 30.000 динара и да новац од две плате углавном иде на храну.

- Син има 17, а ћерка 14 година, сада им је све потребно, а ми, наравно, не можемо деци да кажемо "чекамо снижење па ћемо купити". Кад је нешто потребно, купи се одмах. На храну трошимо највише, око 30.000 динара. Велики трошак су нам екскурзије, које коштају око 36.000 динара, али су срећом на рате. Ми путујемо једном годишње на летовање, а трудимо се да деца што више путују преко клубова, да иду на излете... С једном платом не бисмо могли никако. Док су деца мања и трошкови су мањи, а с њима расту и трошкови - прича Биљана Љубисављевић.

И породица Марковић највише троши на храну, с тим што њихова корпа износи око 40.000 динара.

- Супруг и ја радимо по два посла како бисмо живели пристојно. Деца су нам мала, ћерка има шест година, а син четири и по, њима је потребна здрава и квалитетна храна. Највише трошимо на храну, на млеко, јогурт, месо, пахуљице... Вртић такође кошта, излети су по 2.000 динара, тренинзи 1.500. Ауто потроши око 15.000 динара, пушачи јесмо, али умерени, ја месечно потрошим око 1.000 динара, а

супруг до 3.000. Идемо на летовање, одемо и на излете јер то је јефтније, а што се тиче зимовања, ишли смо прошле године, али смо га добили гратис. Да бисмо живели комотније потребно нам је минимум 1.000 евра - рекла нам је Ивана Марковић из Ниша.

У породица Коцић кажу да су чаробњаци, јер с једном платом успевају да прегурају месец.

- Наша потрошачка корпа је између 30.000 и 40.000 динара. Ради само супруг, приватник је. Кроз шалу кажемо да смо чаробњаци јер с једном платом некако успемо да завршимо све обавезе. Највише трошимо на храну, а ту су и дечји тренинзи и излети, рачуни су нам 13.000 динара, док за ауто ни сами не знамо колико потроши. Нама би за један комотан и пристојан живот требало око 70.000 динара - објашњава Анкица.

Изненадићете се када видите колико Срби имају годишњег одмора у односу на остале Европљане

Ауторка: Данијела Нишавић

Склони смо да верујемо да нисмо радан народ, јер су "кафићи у радно време увек пуни", али изненадићете се кад сазнате да су Срби први врху листе нација које током година имају најмање нерадних дана. Са 20 радних дана плаћеног одмора, колико нам гарантује закон, налазимо се у групи са земљама окружења као што су Македонија, БиХ, Хрватска, Словенија, Мађарска, Румунија, Бугарска и Грчка.

Изузетак је једино Црна Гора где запослени имају дан више. Ситуација се погоршава за наше раднике, када одмору додамо и празничне дане, јер их имамо мање и од поменутих земаља - Србија их има 10-13 (у зависности од верских празника), Хрватска 14, а Македонија 16.

У Европи, по укупном броју дана плаћеног годишњег одмора предњаче Велика Британија и Естонија - 28 дана. Следе са по 25 дана - Аустрија, Данска, Финска, Француска, Луксембург, Норвешка и Шведска. У Шпанији за три дана мање -22.

Без гаранције за плаћени одмор у САД...

Право на одморе и одсуства спада у једно од основних права радника, а једина напредна економија која не гарантује било који вид плаћеног одсуства је САД. То је случај и са Маршалским острвима, Кирибатима, Палау и у Либериијом.

С друге стране, држављани Кувајта имају највише плаћеног годишњег одмора -30 дана, а уз то, и право на плаћено одсуство за 13 државних празника.

У Естонији, уз 28 дана годишњег, радници имају право и на 11 дана одсуства за државне празнике, што је укупно 39 дана плаћеног одсуства у години. У Данској не постоји законско право на исплату на државне празнике, док у Норвешкој суботе се броје у радне дане, а радници имају законско право на два плаћена државна празника.

Од 16 до осам слободних дана за државне празнике

Међу државама које имају значајни број плаћених слободних дана за државне празнике су Швајцарска од 9-16, Словачка 15, Шпанија и Португал са по 12-14 дана, Шведска 14, Албанија и Турска са по 14 дана, Немачка 9-13, као и Русија и Украјина по 13 дана.

Најмање државних празника је у Холандији осам дана, као и Ирској и Белорусији - девет.

ПРОТЕСТНЕ ШЕТЊЕ РАДНИКА ПОШТЕ: Самостални синдикат најавио наставак свакодневних протеста од 21. децембра

Извор: Куир.рс/ФоНет

БЕОГРАД - Самостални синдикат поштанских радника саопштио је данас да пословодство ускраћује радничка права, право на синдикално организовање и деловање и најавио да ће од 21. децембра свакодневно организовати протестне шетње од Поште до Владе захтевајући враћање на посао 37 суспендованих радника.

Самостални синдикат поштанских радника у саопштрњу наводи да је информацију о стању људских и радничких права у ЈП „Пошта Србије“. Председнику Србије, председници Владе, Министру рада, Министру за телекомуникације, Заштитнику грађана, Повереници за заштиту равноправности.

Допис је послат и Канцеларији Међународне организације рада, Канцеларији за људска и мањинска права, свим Посланичким групама у Народној скупштини РС, Савезу самосталних синдиката Србије, Уједињеним гранским синдикатима „Независност“ и Делегацији Еворпске уније у Србоји, истиче синдикат.

Самостални синдикат поштанских радника исти допис је упутио Амбасадама Кине, Русије, Канаде, Француске, Финске, Аустрије, Белгије, Данске, Швајцарске, Велике Британије, Аустралије, Шведске, Норвешке, Италије, Холандије, Грчке, САД и Немачке.

Дописм смо послали и нашим пријатељима из Међународног комитета за радничку интернационалу (ЦВИ), Полицијском синдикату Србије, Војном синдикату Србије, Независном синдикату просветних радника Војводине, Удружењу синдиката пензионисаних војних лица Србије и медијима, истиче Самостални синдикат поштанских радника.

ЈКП дужна да 2018. исплате солидарну помоћ од 41.800 запосленима

Аутор: Бранко Вукашиновић

Јавно-комунална предузећа у Србији, па и у Крагујевцу, су дужна да за 2018. планирају и исплате солидарну помоћ у износу од 41.800 динара запосленима, као и да уколико имају обезбеђена финансијска средства то учине и за ову годину, саопштено је из Синдиката запослених у комунално-стамбеној делатности Србије.

“Ресорна министарства су дала сагласност и уважила захтев Синдиката запослених у комунално-стамбеној делатности Србије да је послодавац дужан да планира и исплати солидарну помоћ, ако за то има обезбеђена финансијска средства. Потврђена је сагласност Министарства привреде и осталих надлежних министарстава да висина солидарне помоћ за 2018. годину износи 41.800 динара”, наводи се у саопштењу Синдиката запослених у комунално-стамбеној делатности Србије.

Синдикат запослених у комунално-стамбеној делатности Србије захтева да Министарство привреде у најкраћем року сачини и упути циркуларно писмо председницима јединица локалне самоуправе, са “обавезујућом” препоруком да се исплати солидарна помоћ у 2018. години, као и обавеза да се то учини и за 2017. годину у оним јединицама локалне самоуправе у којима то до сада није извршено.

Синдикалци очекују да у најкраћем року предлог Анекса ИИ ПКУ, којим је, између осталог, предвиђено планирање и исплата солидарне помоћи, буде на Влади, како би се испоштовала динамика активности, уговорена са Министарством привреде.

Фијат и даље највећи извозник у Србији, Железара друга

Вредност извоза 15 највећих извозника у Србији за 11 месеци ове године износила је 3,8 милијарди евра.

Пише: Данас Онлине

Највећи извозник је и даље компанија Фијат Крајслер аутомобили (ФЦА) Србија, чији је фабрика у Крагујевцу извезла производе у вредности од 870,2 милиона евра, наводи се у саопштењу Министарства финансија.

Како је речено, на листи водећих извозника на другом месту је ХБИС група Србија ајрон енд стил (нови назив Железаре Смедерево), чији је укупан извоз на крају новембра био у вредности од 488,6 милиона евра.

Тигар тајерс из Пирота је на трећој позицији са извозом од 349,4 милиона евра.

Следе Нафтна индустрија Србије са 313,4 милиона евра извоза, Тетра пак из Београда са 200,4 милиона евра, Роберт Бош из Београда са 183,1 милион евра, Петрохемија из Панчева са 176,2 милиона евра, Леони из Прокупља са 166 милиона евра, Хемофарм из Вршца са 164,1 милион евра и РТБ Бор 160,7 милиона евра.

На том списку су Грундфос из Индјије са извозом од 152,7 милиона евра, Јура корпорација из Раче са 149,8 милиона евра, Горење са 146,4 милиона евра, Викторија група са извозом од 141,3 милиона евра и Југопорт СДПР са 136,7 милиона евра.